సర్వోన్నత న్యాయస్థాన నివేదికలు

బషీర్ అహ్మద్

వర్సెస్

మెహమూద్ హుస్సేన్ షా.

మార్చి 20, 1995

[కె. రామస్వామి మరియు బి.ఎల్. హన్సారియా, న్యాయమూర్తులు.]

సివిల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ – ఆర్డర్ 17, నియమం 1, ఉప-నియమం (1) మరియు (2) – వాయిదా – ఎప్పుడు మంజూరు చేయవచ్చు మరియు ఏ షరతులపైన.

సివిల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ – నిబంధన (d) ఆర్డర్ 17 నియమం 1(2) - "సకాలంలో" అను పదం యొక్క వివరణ – మరొక న్యాయవాది నియమించుకోడానికి సహేతుకమైన సమయం ఇవ్వాలి.

వాది దాఖలు చేసిన బహిష్కరణ దావా ఎప్పటికప్పుడు వాయిదా వేయబడింది. తేదీ 8.8.94 న న్యాయవాదుల సమ్మె కారణంగా ఈ కేసును తేదీ 9.8.94 కి వాయిదా వేశారు. అప్పీలుదారు తరపున న్యాయవాది అనారోగ్యానికి గురయ్యారు, అందువల్ల, అప్పీలుదారు తేదీ 9.8.94 న వాయిదా వేయాలని న్యాయస్థానంను అభ్యర్థించారు మరియు ఖర్చు చెల్లించడానికి అంగీకరించారు. అయితే, అప్పీలుదారుడి అభ్యర్థన తిరస్కరించబడింది మరియు అప్పీలుదారుడు సాక్షిని క్రాస్-ఎగ్జామిన్ చేయలేకపోవడంతో, న్యాయస్థానం క్రాస్-ఎగ్జామిన్ హక్కును రద్దు చేసింది.

అప్పీలుదారుడు ఉన్నత న్యాయస్థానంలో రివిజన్ పిటిషన్ ను దాఖలు చేశారు, అది తిరస్కరించబడింది.

అందువల్ల, ప్రత్యేక అనుమతి ద్వారా ఈ అప్పీల్.

అప్పీల్ ను అనుమతిస్తూ ఈ న్యాయస్థానం

నిర్ణయం: 1. ఆర్డర్ 17 నియమం 1, విచారణ యొక్క పొడిగింపును ప్రోత్సహించకూడదు అని సూచిస్తుంది మరియు న్యాయస్థానం వీలైనంత త్వరగా దావాను విచారించాలి. ఒకవేళ, తగిన కారణాల వల్ల వాయిదా వేయాల్సిన సందర్భం వచ్చినప్పుడు, సంబంధిత కేసులో, సాక్షులను

హాజరుపరిచి, విచారణను కొనసాగించడానికి సిద్ధంగా ఉన్న పక్షం చేసిన ఖర్చులను చెల్లించమని వాయిదా కోరిన పక్షాన్ని ఆదేశిస్తూ విచారణని దగ్గరి తేదీకి వాయిదా వేయవచ్చు. [814 - G]

2 (a) ఆర్డర్ 17 నియమం 2 ఉప-నియమం (2) నిబంధన యొక్క క్లాజ్ (d) లోని "సకాలంలో" పదాలు సూచిస్తున్నవి ఏమిటంటే, న్యాయవాది అనారోగ్యానికి గురైనప్పుడు సహేతుకమైన సమయం ఇవ్వాలి. చివరి వాయిదా తేదీ మరియు తదుపరి విచారణ తేదీ మధ్య తగినంత సమయం ఉంటే, ఇరుపక్షాల మధ్య ప్రత్యామ్నాయ ఏర్పాట్లకి సరిపడా సమయం ఉంటుంది. ఈ సందర్భంలో, న్యాయవాది అనారోగ్య కారణంగా అడిగిన వాయిదాను నిరాకరించవచ్చు మరియు ప్రత్యామ్నాయ ఏర్పాట్లు చేయలేకపోతే ఆ పక్షం బాధ్యత వహించాలి. [815-B].

(b) అప్పీలుదారుడి తరపు న్యాయవాది, ప్రతివాది-వాదిని క్రాస్-ఎగ్జామిన్ చేయాల్సి ఉన్నందున, విచారణను కనీసం మరుసటి రోజుకు వాయిదా వేయడానికి న్యాయస్థానం నిరాకరించడం సరైనది కాదు. కొత్త న్యాయవాదిని నియమించడానికి, అభ్యర్థనలు, అప్పటికే రికార్డులో ఉన్న సాక్ష్యాలను పరిశీలించడానికి తగిన సమయం లేకుండా వెంటనే క్రాస్-ఎగ్జామినేషన్ చేయడం కష్టం. [815-G-E].

సివిల్ అప్పీలేట్ న్యాయనిర్ణయ అధికార పరిధి: సివిల్ అప్పీల్ నెం. 4035/1995.

జమ్మూ & కాశ్మీర్ ఉన్నత న్యాయస్థానం యొక్క తేదీ 8.9.94 నాటి C.R.No.118/1994 లోని తీర్పు మరియు ఉత్తర్వు నుండి ఈ అప్పీలు.

అప్పీలుదారు తరపున ఎస్. పి. సింగ్ మరియు అశోక్ మాథుర్.

ప్రతివాది తరపున ఎం.ఎల్. భట్, అనంత్ పల్లి మరియు శ్రీమతి పూర్ణిమ భట్ కాక్.

కోర్టు యొక్క ఈ క్రింది ఉత్తర్వు జారీ చేయబడిందిః

అనుమతి మంజూరు చేయబడింది.

ఇరు పక్షాల న్యాయవాదుల వాదనలను విన్నాము. రికార్డుల ప్రకారం, తేదీ 3 అక్టోబర్ 1988న ఒక తొలగింపు దావా దాఖలు చేయబడింది మరియు వివిధ కారణాల వల్ల వాయిదా పడుతూ వచ్చింది. తేదీ 8.8.94న వాది హాజరైనపుడు, ఒక న్యాయవాది మరణం కారణంగా, న్యాయవాదులు సమ్మెకు వెళ్ళారు. పర్యవసానంగా విచారణ తేదీ 9.8.94 కి వాయిదా పడింది. అప్పీలుదారు తరపు న్యాయవాది అనారోగ్యం పాలవడంతో, అప్పీలుదారు ప్రతివాది-వాదిని క్రాస్-ఎక్సామినేషన్

చేయలేకపోయారు మరియు దగ్గరి వాయిదా కోరారు మరియు ఖర్చులను చెల్లించడానికి అంగీకరించారు. బదులుగా, న్యాయస్థానం అప్పీలుదారును వాదోపవాదం కోసం మరొక న్యాయవాదిని నియమించుకోమని ఆదేశించింది. అతను అది చేయలేకపోయాడు, అందువల్ల న్యాయస్థానం క్రాస్-ఎక్సామినేషన్ హక్కును రద్దు చేసింది మరియు విచారణను కొనసాగించింది.

అవలంభించిన విధానాన్ని, విచారణ న్యాయస్థానం జారీ చేసిన ఉత్తర్వులను ప్రశ్నిస్తూ అప్పీలుదారు రివిజన్ కు వెళ్ళాడు. ఉన్నత న్యాయస్థానం తేదీ 8.9.94 న CR నెం.118/94 లో సవరణను తిరస్కరించింది. అందువల్ల ప్రత్యేక అనుమతితో ఈ అప్పీల్ వేయబడింది.

ఆర్డర్ 17, నియమం 1 (1) ఇలా అందిస్తుంది

"న్యాయస్థానం, తగిన కారణం చూపించినట్లయితే, దావా యొక్క ఏ దశలోనైనా ఇరు పక్షాలకు లేదా వారిలో ఎవరికైనా సమయం మంజూరు చేయవచ్చు మరియు ఎప్పటికప్పుడు విచారణను వాయిదా వేయవచ్చు."

ఉప-నియమం (2) సంబంధితమైనది, ఇది ఏం చెబుతుందంటే:

"వాయిదా ఖర్చులు-అటువంటి ప్రతి సందర్భంలోనూ న్యాయస్థానం దావా యొక్క తదుపరి విచారణకు ఒక రోజును నిర్ణయిస్తుంది మరియు సర్దుబాటు వల్ల కలిగే ఖర్చులకు సంబంధించి, తాను సబబుగా భావించే ఉత్తర్వును జారీ చేయవచ్చుః

ఇవి అందించినపుడే:

(a) XXXXXXXXXXX

(b) XXXXXXXXXXX

(c) XXXXXXXXXXX

(d) న్యాయవాది అనారోగ్యం లేదా ఏ కారణం చేతనైనా కేసును నిర్వహించలేకపోవడం, అను కారణాలను ఆధారంగా ముందు ఉంచినట్లయితే, అతను మరొక న్యాయస్థానంలో నిమగ్నమై ఉన్నప్పుడు తప్ప, న్యాయస్థానం వాయిదా మంజూరు చేయదు, దరఖాస్తు చేసిన పక్షం మరొక న్యాయవాదిని సకాలంలో నిమగ్నం చేయలేదని సంతృప్తి చెందితే తప్ప న్యాయస్థానం వాయిదా మంజూరు చేయదు.

ఈ నియమం, దావా యొక్క విచారణను పొడిగించడాన్ని ప్రోత్సహించరాదని మరియు న్యాయస్థానం వీలైనంత త్వరగా దావాను విచారించాలని సూచిస్తుంది. ఒకవేళ, తగిన కారణాల వల్ల వాయిదా వేయాల్సిన సందర్భం వచ్చినప్పుడు, సంబంధిత కేసులో, సాక్షులను హాజరుపరిచి, విచారణను కొనసాగించడానికి సిద్ధంగా ఉన్న పక్షం చేసిన ఖర్చులను చెల్లించమని వాయిదా కోరిన పక్షాన్ని ఆదేశిస్తూ విచారణని దగ్గరి తేదీకి వాయిదా వేయవచ్చు. న్యాయవాది అనారోగ్యం లేదా కేసును కొనసాగించడంలో న్యాయవాది అసమర్థత ఉందని కోర్టు సంతృప్తి చెందినట్లయితే, న్యాయవాది వాయిదా వేయడానికి కారణం మరొక కేసులో నిమగ్నమైనప్పుడు తప్ప, అది వాయిదా మంజూరు చేయకూడదు, అని నిబంధనలోని క్లాజ్ (d) లో ప్రత్యేకంగా పేర్కొనబడింది.

కావున, ఈ విషయంలో న్యాయస్థానం తనను తాను సంతృప్తిపరచుకోవాలి. ఇక్కడ సూచించినట్లు, పక్షం మరో న్యాయవాదిని నియమిస్తే, తదుపరి వాయిదా అవసరం ఉండదు. న్యాయవాది ఆకస్మికంగా అనారోగ్యం పాలైతే, 'సకాలంలో' అనే పదాలు కనీస సమంజసమైన సమయం ఇవ్వబడాలని సూచిస్తాయి. చివరి వాయిదా తేదీ మరియు తదుపరి విచారణ తేదీ మధ్య సరిపడ సమయం ఉంటే, పక్షాలు ప్రత్యామ్నాయ ఏర్పాట్లు చేసుకోవడానికి సమయం ఉంటుంది. అటువంటి సందర్భంలో, న్యాయవాది అనారోగ్యం కారణంగా వాయిదా నిరాకరించవచ్చు మరియు పక్షం ప్రత్యామ్నాయ ఏర్పాట్లు చేయడంలో విఫలమైనందుకు బాధ్యత వహించాలి. ఉదాహరణకు, ఒక వారం సమయం కోసం విచారణ వాయిదా పడితే, మరియు ఆ సమయంలో న్యాయవాది అనారోగ్యానికి గురి అయితే, అది పక్షానికి తెలుస్తుంది. అందువలన, పక్షం ముందుగానే మరో న్యాయవాదిని నియమించడానికి ఏర్పాట్లు చేయాలి. కాబట్టి, 'సకాలంలో' అనే పదాలు ప్రత్యామ్నాయ ఏర్పాట్లు చేయడానికి సమంజసమైన సమయం అవసరమని సూచిస్తాయి.

ఈ సందర్భంలో, అప్పీలుదారు తరపున న్యాయవాది, ప్రతివాది-వాదిని క్రాస్-ఎగ్జామిన్ చేయాల్సి ఉంది. కొత్త న్యాయవాదిని నియమించడానికి, అభ్యర్థనలు, అప్పటికే రికార్డులో ఉన్న సాక్ష్యాలను పరిశీలించడానికి సమయం లేకుండా వెంటనే క్రాస్-ఎగ్జామినేషన్ చేయడం కష్టం. ఈ విచారణ తేదీ 8.8.94 నుండి తేదీ 9.8.94 కి వాయిదా పడింది. స్పష్టంగా, ఆ రాత్రే న్యాయవాది అనారోగ్యానికి గురై ఉంటారు. అందువల్ల, పక్షం ప్రత్యామ్నాయ ఏర్పాట్లు చేయడానికి సమయం లేదు. కొత్త న్యాయవాదిని నియమించడం అంటే తీవ్రమైన ఇబ్బంది మరియు అవాస్తవికంగా ఉంటుంది. న్యాయస్థానం తదుపరి తేదీకి వాయిదా వేసి, కొత్త న్యాయవాది నియమించుకోడానికి సమయం ఇస్తూ మరియు క్రాస్-ఎగ్జామినేషన్ కొనసాగించాల్సిందిగా కొత్త న్యాయవాదికి సూచన ఇవ్వాలి.

ఈ పరిస్థితులలో, కేసును కనీసం మరుసటి రోజుకు వాయిదా వేయడానికి నిరాకరించడంలో న్యాయస్థానం సరైనది కాదు మరియు ప్రతివాదిని క్రాస్ ఎగ్జామినేషన్ చేయడానికి అప్పీలుదారు హక్కును వదులుకోవాలని తన ఉత్తర్వు ద్వారా తీవ్రమైన పొరపాటుకు పాల్పడింది.

తదనుగుణంగా అప్పీల్ అనుమతించబడింది. ప్రతివాది-వాది యొక్క క్రాస్-ఎగ్జామినేషన్ కోసం ఒక తేదీని నిర్ధారించాల్సిందిగా, ఆ తేదీన అప్పీలుదారు దావా విచారణతో ముందుకు సాగాల్సిందిగా విచారణ న్యాయస్థానాన్ని ఆదేశిస్తున్నాం. ఇతర సాక్షులను కూడా పిలిపించాలి మరియు అప్పీలుదారుకు క్రాస్-ఎగ్జామినేషన్ చేసే అవకాశం ఇవ్వాలి. అతను విచారణను కొనసాగించకపోతే, క్రాస్-ఎగ్జామినేషన్ హక్కు కోల్పోతారు మరియు న్యాయస్థానం విచారణను కొనసాగించి, చట్టం ప్రకారం దావాను పరిష్కరించగలదు. ఖర్చులు ఏమీ లేవు.

అప్పీల్ అనుమతించబడింది.